Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 2. srpnja 2020.
(OR. en)

9338/20

Međuinstitucijski predmet:
2020/0132(NLE)

SOC 438
EMPL 340
EDUC 267
ECOFIN 555
JEUN 56

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	2. srpnja 2020.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2020) 277 final
Predmet:	Prijedlog PREPORUKE VIJEĆA o lakšem prelasku u svijet rada – jačanju Garancije za mlade i zamjeni preporuke Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2020) 277 final.

Priloženo: COM(2020) 277 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 1.7.2020.
COM(2020) 277 final

2020/0132 (NLE)

Prijedlog

PREPORUKE VIJEĆA

o lakšem prelasku u svijet rada – jačanju Garancije za mlade

i

zamjeni preporuke Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade

{SWD(2020) 124 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Prijedlog preporuke Vijeća „**Lakši prelazak u svijet rada – jačanje Garancije za mlade**" politička je obveza koju je preuzela predsjednica Komisije Ursula von der Leyen, a predstavljen je u Komunikaciji „Jaka socijalna Europa za pravednu tranziciju" od 14. siječnja 2020.[1] Riječ je o bitnom doprinosu nastavku provedbe načela **europskog stupa socijalnih prava** jačanjem načela 4., „aktivne potpore zapošljavanju". Ona je dio niza mjera koje je Komisija predložila za poticanje zapošljavanja mladih, predstavljenih u Komunikaciji „Potpora zapošljavanju mladih: lakši prelazak u svijet rada za novu generaciju"[2].

Preporuka Vijeća o uspostavi garancije za mlade donesena je 2013. kao odgovor na posljednju gospodarsku krizu i stopu nezaposlenosti mladih (u dobi od 15 do 24 godine) koju je ta kriza uzrokovala i koja se u prosjeku povećala na iznimno visokih 24,4 % u EU-u te na čak više od 50 % u nekim državama članicama. Uz mlade koji su bili nezaposleni, još 6,5 milijuna mladih (u dobi od 15 godina do 24 godine) činili su mladi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se ni osposobljavaju (NEET).

Sedam godina nakon uvođenja **Garancija za mlade postala je stvarnost u cijelom EU-u, iako i dalje postoje problemi koja treba riješiti**. Svake godine više od 3,5 milijuna mladih u okviru Garancije za mlade dobiva ponudu za zaposlenje, nastavak obrazovanja, naukovanje ili pripravništvo. Inicijativa za zapošljavanje mladih 2014.–2020. (ukupni doprinos EU-a iznosi gotovo 9 milijardi EUR[3]), u kombinaciji s dodatnim ulaganjem Europskog socijalnog fonda, **ključan je financijski resurs EU-a** za potporu njezinoj provedbi. Znatno su se smanjile stope nezaposlenosti mladih osoba i mladih iz skupine NEET. Prije krize uzrokovane COVID-om 19 stopa nezaposlenosti mladih (15–24) smanjila se na prosječno 14,9 % u odnosu na najvišu razinu od 24,4 % u 2013. Ulogu u tome zasigurno su imali i poboljšani makroekonomski uvjeti, ali nedavno provedeno istraživanje pokazuje da je Garancija za mlade u kombinaciji s europskim financijskim sredstvima dovela do stvaranja prilika za mlade te potaknula strukturne reforme u javnim službama za zapošljavanje i obrazovnom sustavu u državama članicama[4].

Međutim, taj će pozitivan razvoj ugroziti posljedice **pandemije bolesti COVID-19** u gospodarstvu. Proljetna gospodarska prognoza Komisije za 2020. pokazuje da će se gospodarstvo EU-a 2020. smanjiti za 7,4 %, što je najveća recesija u njegovoj povijesti, a mlade osobe koje ulaze na tržište rada suočit će se s poteškoćama pri pronalasku prvog zaposlenja[5]. Ranija su krizna stanja pokazala da je velika vjerojatnost da mladi osjete najteže posljedice. Obično su prvi koji gube posao, češće su zaposleni u neformalnoj ekonomiji ili u nestandardnim oblicima zaposlenja gdje nemaju pristup socijalnoj zaštiti ili je ta zaštita neznatna. Prekomjerno su zastupljeni u sektorima koji su najteže pogođeni pandemijom (npr.

---

1 Komunikacija Komisije „Jaka socijalna Europa za pravednu tranziciju", COM(2020) 14 final.

2 Komunikacija Komisije „Potpora zapošljavanju mladih: lakši prelazak u svijet rada za novu generaciju", COM(2020) 276 final.

3 Uključuje posebna sredstva dodijeljena za inicijativu za zapošljavanje mladih i odgovarajuću komponentu iz ESF-a, u skladu s člankom 22. Uredbe o ESF-u – EU 1304/2013.

4 Istraživanje u cilju ocjene potpore ESF-a zapošljavanju mladih – završno izvješće, ožujak 2020.

5 Europska gospodarska prognoza, proljeće 2020. Institutional paper br. 125, svibanj 2020. Europska komisija.

turizam, smještaj, sezonski poljoprivredni rad, veleprodaja i maloprodaja, gdje su prekomjerno zastupljene i žene) kod kojih možda ne postoji mogućnost rada na daljinu. Osim toga, neki od njih i dalje osjećaju posljedice prethodne gospodarske recesije te se sada suočavaju s rizikom posljedica ponovnog izbijanja svjetske gospodarske krize.

Stoga je važno bez odlaganja ojačati Garanciju za mlade kako bi se pridonijelo ublažavanju učinaka krize izazvane bolešću COVID-19 i spriječila još jedna kriza u obliku nezaposlenosti mladih. Prijedlog se temelji na **iskustvu i poukama stečenima tijekom sedam godina provedbe** Garancije za mlade iz 2013. i obuhvaća **promjene okolnosti na tržištu rada te paralelnu digitalnu i zelenu tranziciju**.

Na temelju stečenih pouka utvrđeno je da Garancija za mlade mora **doprijeti do šire ciljane skupine** i postati **uključivija**. Objedinjeni rezultati za cijeli EU pokazuju da svi programi u okviru Garancije za mlade zajedno još ne dopiru do većine mladih koji postaju dio skupine NEET, a brojne registrirane osobe ponudu čekaju mnogo dulje od predviđena četiri mjeseca. Prevelik broj i dalje teško spaja kraj s krajem ili nailazi na prepreke pri pronalasku zaposlenja. Brojni mladi, često iz nepovoljnih socioekonomskih situacija, nemaju pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju ili se suočavaju s preprekama pri prelasku iz škole na radno mjesto. Povećanje zaposlenosti nije ravnomjerno raspoređeno među državama članicama i regijama[6] te su određene skupine mladih u nerazmjerno nepovoljnom položaju (npr. osobe s niskom razinom vještina, iz ruralnih ili udaljenih područja[7],, mlade osobe s invaliditetom, mlade migrantskog podrijetla ili pripadnici rasnih i etničkih manjina, kao što su Romi)[8].

Iako se stopa nezaposlenosti mladih u prosjeku smanjila do početka 2020., **stopa neaktivnih mladih osoba u većini je država članica ostala nepromijenjena ili se čak povećala**. Za razliku od nezaposlenih mladih osoba, neaktivne mlade osobe ni ne traže zaposlenje zbog, na primjer, svoje bolesti ili zbog prepreka s kojima se suočavaju zbog invaliditeta, obveze skrbi o djeci ili uzdržavanim odraslim osobama ili drugih osobnih ili obiteljskih obveza.

Unutar skupine NEET **rodna razlika** donekle se povećala u tom razdoblju. U prosjeku za cijeli EU iznosila je 3,2 postotna boda 2013. te 3,8 postotnih bodova 2019.[9] Osim toga,

---

6 Izdvajanjem pojedinih država članica može se zaključiti da su neke od njih uspješnije (na primjer u deset je zemalja više od polovine mladih pripadnika skupine NEET u dobi od 15 godina do 24 godine registrirano za Garanciju za mlade). Razlike među njima povezane su s različitim makroekonomskim uvjetima, ustanovama na tržištu rada i radom sustava javnih službi za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu zaštitu. Djelomično se mogu povezati i s činjenicom da se programi Garancije za mlade u državama članicama često usmjeravaju na pripadnike skupine NEET do kojih je jednostavnije doći i koje je jednostavnije aktivirati, a podaci o kojima izvješćuju države članice ne uključuju nužno sve mlade kojima se pruža podrška. Osim toga, skupina NEET heterogena je i situacija nekih mladih unutar te skupine ubrzano se mijenja (vrijeme između dva zaposlenja ili prije prihvaćanja zaposlenja nakon završetka studija).

7 Situacija mladih u najudaljenijim regijama EU-a posebno je zabrinjavajuća: te regije imaju mnogo više stope nezaposlenosti mladih i pripadnika skupine NEET od ostatka Europske unije, a imaju i manje prilika.

8 Detaljnije informacije i podaci o položaju mladih (uključujući one s migrantskim podrijetlom) na tržištu rada u različitim državama članicama navedene su u radnom dokumentu službi Komisije. SWD(2020)124.

9 Stopa mladih u skupini NEET i dalje je za 10 postotnih bodova viša kad je riječ o mladima koji nisu rođeni u EU-u u usporedbi s mladima iz EU-a, dok je stopa mladih u skupini NEET kad je riječ o mladim ženama koje nisu rođene u EU-u gotovo dvostruko viša veća od stope za mlade žene iz EU-a. Vidjeti SWD(2017) 286 final/2, Pregled pokazatelja integracije Roma (2011.–2016.). Stopa Roma u dobi od 6 do 15 godina koji pohađaju segregiranu nastavu (na kojoj su svi učenici Romi) povećala se s 10 na 15 %.

neaktivnost je češća kod pripadnica skupine NEET[10]. Zbog toga će se ojačati **rodna dimenzija**. Posebnim se kampanjama za osvješćivanje i komunikaciju pitanje rodnih stereotipa može početi rješavati već u mladoj dobi te se mladim ženama može ponuditi širi izbor obrazovnih mogućnosti i zanimanja. Mladim ženama može se aktivnostima savjetovanja, usmjeravanja i mentorstva osigurati da prepoznaju ne samo svoj potencijal nego i svoja prava. Te aktivnosti uključuju zagovaranje i rješavanje pitanja uloge rodnih stereotipa u izboru obrazovanja i karijere. Zato su u pripremnoj fazi dostupne i usluge partnera koji pružaju usluge socijalne potpore, kao što su skrb o djeci, zdravstvena skrb i psihološka pomoć.

Stope zaposlenosti **mladih s invaliditetom** znatno su niže od onih za mlade bez invaliditeta, a ta se razlika još povećava[11]. Uključivo obrazovanje i osposobljavanje, osiguravanje pristupačnosti i razumne prilagodbe te borba protiv stereotipa o invaliditetu na radnom mjestu mogu potaknuti sudjelovanje mladih s invaliditetom na tržištu rada.

Demografija Europe mijenja se. Brojna ruralna područja u Europi bilježe pad broja stanovnika zbog starenja. Iako dvostruka tranzicija može stvoriti nove mogućnosti, to se neće dogoditi automatski, a one možda neće same po sebi biti dovoljne da bi se uklonile razlike između mladih s ruralnih područja i onih iz gradova. Mladi koji žive u ruralnim i udaljenim područjima, posebno oni koji se već suočavaju s poteškoćama u drugim segmentima života, trebat će ciljanu potporu, a trebalo bi poboljšati i infrastrukturu i pristup uslugama na tim područjima. Tim će se mjerama stvorit nove mogućnosti u tim područjima i pomoći u izbjegavanju odljeva mozgova i daljnjeg smanjenja broja stanovnika. Istodobno, mladi koji žive na gradskim područjima koja su u nepovoljnom položaju i dalje se suočavaju s određenim preprekama za ulazak na tržište rada[12].

Uz to **mijenja se i svijet rada**. Stalni napredak kao što je automatizacija i digitalizacija proizvodnje i usluga i dalje mijenjaju tržišta rada. Prelasci s jednog radnog mjesta na drugo sve su češći te se kod brojnih mladih izmjenjuju situacije zaposlenosti i nezaposlenosti ili neaktivnosti ili su zarobljeni u nestandardnim oblicima zaposlenja. Mladi su posebno prekomjerno zastupljeni na nestandardnim radnim mjestima kao što su radne platforme ili honorarni poslovi, koji im možda ne osiguravaju pristup prikladnoj socijalnoj zaštiti. Nadalje, kod mladih postoji veći rizik od gubitka zaposlenja zbog automatizacije jer početne pozicije često uključuju veći postotak zadataka koji se mogu automatizirati.

Osim toga, širom dvostrukom tranzicijom na **digitaliziranije i zelenije gospodarstvo** otvorit će se nove mogućnosti jer je vjerojatno da će se u takvim sektorima otvarati radna mjesta. Međutim, da bi to bilo moguće, mladi će morati raspolagati odgovarajućim vještinama koje će im omogućiti prilagodbu na promjenjive zahtjeve radnog mjesta. Očekuje se povećanje važnosti digitalnih vještina, vještina potrebnih za zelenu tranziciju uz meke vještine, kao što su poduzetničke vještine i vještine upravljanja karijerom. Ulaganjem u ljudski kapital mladih

---

10 To je vjerojatno povezano s činjenicom da su među neaktivnim pripadnicima skupine NEET i osobe s obvezama pružanja skrbi (one koje skrbe odjeci ili odraslim osobama, kao i one s drugim osobnim ili obiteljskim obvezama), a u toj su skupini često prekomjerno zastupljene žene. Obveze pružanja skrbi kao razlog za neaktivnost više od pet puta češće navode žene (55,2 %) nego muškarci (10,6 %).

11 Prema ANED-u i na temelju podataka iz istraživanja o dohotku i životnim uvjetima iz 2016., stopa zaposlenosti mladih s invaliditetom u dobi od 20 do 29 godine bila je nešto niža od 45 %.

12 Na primjer, stigmatizacija na osnovi susjedstva u kojem osoba živi, ograničen pristup javnim uslugama ili ograničena prisutnost poduzeća. Te prepreke jačaju ako na predmetnim gradskim područjima boravi velik broj osoba migrantskog podrijetla, što je blisko povezano i s poteškoćama s kojima se te osobe suočavaju u obrazovnom sustavu.

Europljana u ovom trenutku pomoći će učiniti europska socijalna tržišna gospodarstva otpornima na buduće promjene: aktivna, inovativna i kvalificirana radna snaga također je preduvjet za globalnu konkurentnost Europe.

U tom kontekstu ovim se prijedlogom želi **poboljšati politički okvir** kako bi se bolje **potaknula zapošljivost mladih i izbjegla nova kriza nezaposlenosti mladih**. Radi postizanja tih ciljeva prijedlogom se:

- osigurava da se **svim osobama mlađima od 30 godina** u roku od četiri mjeseca nakon gubitka radnog mjesta ili prestanka formalnog obrazovanja ponudi kvalitetno zaposlenje, nastavak obrazovanja, naukovanje ili pripravništvo. Taj je **ambiciozan glavni cilj Garancije za mlade** zadržan, ali je **proširen raspon dobi** kako bi se obuhvatili mladi u dobi od 25 do 29 godina.[13]
- To potvrđuje da je za prelaske iz škole na radno mjesto i održivu integraciju na tržištu potrebno više vremena zbog promjenjive prirode posla i vještina za kojima vlada potražnja. Prijedlog je u skladu i s postojećim nacionalnim praksama: mjere i programi povezani s mladima općenito su dostupni mladima do 29 godina te se u većini država članica mladi u dobi od 25 do 29 godina već smatraju dijelom ciljne skupine[14]. Isto tako, prepoznaje se da bi tijekom gospodarske recesije izazvane pandemijom bolesti COVID-19 znatan dio osoba u dobi od 25 do 29 godina mogao izgubiti radno mjesto i zatražiti potporu.
- uključuje **razlikovanje osoba koje su privremeno u skupini NEET** (često visoko obrazovane osobe, katkad s određenim radnim iskustvom, koje su možda izgubile posao zbog pandemije bolesti COVID-19, ili tek ulaze na tržište rada tijekom krize nakon završetka obrazovanja) od **osoba koje su dulje u skupini NEET** (često iz ranjivih skupina, s niskom razinom obrazovanja, kod kojih postoji potreba za dodatnim mjerama). Time se omogućuje prilagođeniji i usmjereniji pristup za obje skupine jer će potonjoj vjerojatno biti potrebno više podrške.
- **dopire do većeg broja mladih, a posebno žena, bez obzira na njihovo podrijetlo, te ih aktivira**, osiguravajući da nitko ne bude izostavljen. To će se postići poboljšanim i usmjerenijim kampanjama infomiranosti i komunikacije, među ostalim obuhvaćanjem problema ruralnih ili udaljenijih područja i najranjivijih društvenih skupina.
- nastoji podržati mlade u stjecanju radnog iskustva i razvoju **odgovarajućih vještina za promjene u svijetu rada**, posebno onih koje su važne za zelenu i digitalnu tranziciju i koje odgovaraju potrebama na tržištu rada. Stoga je važno na odgovarajući način pratiti i savjetovati mlade u poslovnim prilikama i potrebama na tržištu rada.

---

13 S pomoću prosječnih vrijednosti za 2019. i uzimajući u obzir činjenicu da je većina država članica već prihvatila raspon dobi od 15 do 29 godina, apsolutan broj pripadnika skupine NEET na koje je usmjereno djelovanje povećava se s oko 8,2 milijuna na 9,4 milijuna, što je povećanje od otprilike samo 14 %.

14 Većina država članica pokrenula je svoje nacionalne programe Garancije za mlade u siječnju 2014. Prihvaćanjem mogućnosti predviđene Inicijativom za zapošljavanje mladih niz je država članica proširio program, od samog početka ili postupno, kako bi se uključili i mladi u dobi od 25 do 29 godina. Garancija za mlade trenutačno je ograničena na osobe u dobi od 15 godina do 24 godine samo u Belgiji, Danskoj, Irskoj, Francuskoj, Luksemburgu, Mađarskoj, Nizozemskoj, Austriji, Rumunjskoj i Švedskoj. U ostalih je 17 država članica dostupna dobnoj skupini od 15 do 29 godina.

Konkretno, budući da su za više od 90 % radnih mjesta danas već potrebne digitalne vještine, Komisija predlaže procjenu digitalnih vještina svih registriranih osoba iz skupine NEET s pomoću Europskog okvira digitalnih kompetencija (DigComp) i dostupnih alata za (samo)procjenu, čime se osigurava da se na temelju utvrđenih nedostataka **svim mladima ponudi prilagođeno osposobljavanje za usavršavanje njihovih digitalnih vještina**.

Općenitije rečeno, predlaže se **kratka i praktična pripremna osposobljavanja, povezana s konkretnim vještinama koje su potrebne dotičnoj mladoj osobi** kao jedna od ključnih značajki aktivacije tijekom pripremne faze, prije prihvaćanja ponude. Praktično osposobljavanje može biti prvi korak prema potpunom tečaju stručnog osposobljavanja, prvo iskušavanje svijeta rada, ili dodatak postojećem obrazovanju ili radnom iskustvu prije početka ponude. Takvo se pripremno osposobljavanje, koje ne bi trebalo uzrokovati produljenje četveromjesečne pripremne faze, zbog svoje kratkoročne i informalne prirode razlikuje od aktualne ponude.

- nastavlja **podržavati kratkoročnu zapošljivost mladih osoba** zahvaljujući nizu mjera: privremeno kratkoročno zaposlenje, ciljane subvencije za plaće i promicanje samozapošljavanja. Trebalo bi podržati i mogućnosti za **naukovanje** jer se ondje mlade osobe osposobljavaju za radna mjesta za kojima vlada velika potražnja, čime se omogućuje stabilna integracija na tržištu rada. Potrebno je ojačati njihovu ulogu tijekom gospodarske recesije kako bi više mladih moglo prihvatiti takvu priliku. Osim toga, budući da su mladi koji rano napuštaju školovanje i oni s niskom razinom vještina izloženi posebnom riziku od toga da dugoročno budu u skupini NEET, mlade bi trebalo **poticati da završavaju obrazovanje i osposobljavanje**, a one koji su ih prerano napustili da se vrate. U tom slučaju mogu biti korisni manje formalni i fleksibilniji oblici obrazovanja i osposobljavanja.
- zadržava **kvalitetu** ponuda povezujući ih sa standardima EU-a (europski stup socijalnih prava, europski okvir za kvalitetna i učinkovita naukovanja, kvalitativni okvir za pripravništvo) koji se razvijaju od 2013. te osiguravaju, na primjer, pristup socijalnoj zaštiti, razumnom trajanju probnog rada, jasnim pisanim ugovorima kojima se definiraju razdoblja rada i odmora. Time bi se trebalo ponude učiniti dugoročno stabilnijima[15].
- poboljšava se **sprječavanje** nezaposlenosti i neaktivnosti zahvaljujući boljim sustavima praćenja i ranog upozoravanja, uz proaktivnu suradnju s, među ostalim, sektorom obrazovanja i organizacijama za mlade.
- poboljšavaju se **praćenje** i **prikupljanje podataka** snažnijim usmjeravanjem na potporu nakon zapošljavanja te pozivom na poboljšavanje praćenja mladih nakon što prihvate ponudu kako bi se osigurala održivost njihova ulaska na tržište rada.

Aktualni je prijedlog strukturiran u **četiri faze** (mapiranje, informiranje, priprema i ponuda):

- U fazi **mapiranja** detaljnije informacije o pripadnicima ciljane skupine NEET prenose se u konkretan zemljopisni kontekst pružatelja usluge. Tako se mogu utvrditi

[15] Dostupni podaci o rezultatima još nisu potpuni (razlog za napuštanje programa nepoznat je u petini slučajeva, 20 %), ali su obećavajući: u prosjeku je nešto više od polovine mladih šest mjeseci nakon završetka Garancije za mlade i dalje zaposleno, obrazuje se ili osposobljava, a ti se rezultati održavaju tijekom vremena (12 i 18 mjeseci nakon završetka).

pojedinačni pripadnici skupine NEET i, što je iznimno važno, osobe kod koji postoji rizik da postanu dio te skupine. Partnerstva i sustavi za rano upozoravanje mogli bi pružati podršku mladima i prije nego što postanu nezaposleni ili neaktivni, posebno dok su još uključeni u formalno obrazovanje i osposobljavanje.

- U fazi **informiranja** stupa se u kontakt s pojedinačnim pripadnicima skupine NEET i izgrađuje njihovo povjerenje. Faza informiranja uključuje sveobuhvatnu komunikacijsku strategiju namijenjenu boljem informiranju pripadnika skupine NEET o dostupnoj podršci te u kojoj se pridaje potrebna pozornost pitanju rodnih stereotipa i drugih posebnih prepreka za dopiranje do ranjivih skupina.
- **Pripremna faza** obuhvaća cjelokupni postupak od trenutka registracije kod nadležne službe do stvarnog početka određene ponude. Spajanje potreba i odgovora na njih zapravo započinje tek u toj fazi, prilagodbom pojedinačnih, sveobuhvatnih pristupa koji mogu uključivati širok raspon usluga prema konkretnoj situaciji mlade osobe. Najvažnije je da akcijski planovi obuhvaćaju savjetovanje, usmjeravanje i mentorstvo (uključujući upućivanje na širi raspon partnera), dodatno usavršavanje gdje je to relevantno te posvećivanje dužne pozornosti rodnim stereotipima i posebnim stereotipima povezanima s ranjivim mladim osobama.
- Četvrta i konačna faza započinje od samog početka **ponude** za zapošljavanje, nastavak obrazovanja, naukovanje ili pripravništvo. To je i trenutak napuštanja programa.
- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Prijedlog je dosljedan s postojećim politikama u području zapošljavanja i vještina te ih dodatno nadograđuje.

U okviru europskog plana oporavka[16], **Mehanizmom za oporavak i otpornost** (560 milijarda EUR predloženih rashoda) i paketom **REACT-EU** (55 milijardi EUR predloženih rashoda) NextGenerationEU osigurat će dodatnu financijsku potporu mjerama za zapošljavanje mladih. Ta će djelovanja u financijskom razdoblju 2021.–2027. dodatno poduprijeti Europski socijalni fond plus, s predloženim proračunom od 86 milijardi EUR. ESF+ će podržati cjelokupni raspon mjera za zapošljavanje, obrazovanje i osposobljavanje iz ovog prijedloga. Europski fond za regionalni razvoj pridonijet će i ulaganjima u obrazovanje i osposobljavanje koji su usklađeni s digitalnim i zelenim tranzicijama i otporni na buduće promjene. Države članice moći će dobiti potporu iz Instrumenta za tehničku potporu u pripremi i provedbi strukturnih reformi, posebno u području obrazovanja i osposobljavanja te politika tržišta rada.

U **smjernicama za politike zapošljavanja** država članica iz 2019.[17] države članice pozivaju se da nastave rješavati problem nezaposlenosti mladih i pitanja mladih koji nisu zaposleni, ne školuju se i osposobljavaju, među ostalim potpunom provedbom Garancije za mlade.

Preporukom Vijeća od 22. svibnja 2018. o **ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje**[18] poziva se države članice da podupru razvoj osnovnih digitalnih vještina i povećaju razinu digitalnih kompetencija u svim segmentima stanovništva. U **Komunikaciji Komisije o**

---

16 Komunikacija „Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju", COM(2020) 456 final, i Komunikacija „Proračun EU-a za provedbu europskog plana oporavka", COM(2020) 442 final.

17 Koje je donijelo Vijeće svojom Odlukom 2019/1181 od 8 srpnja 2019., a posebno u smjernici 6.

18 SL C 189, 4.6.2018., str. 1.–13.

akcijskom planu za digitalno obrazovanje[19] utvrđuje se 11 mjera za provedbu u roku od tri godine (2018.–2020.) kako bi se državama članicama pomoglo da bolje iskoriste digitalne tehnologije za podučavanje i učenje te da razviju digitalne kompetencije i vještine, poboljšaju obrazovanje analizom podataka i predviđanjem. Nadalje, u Preporuci Vijeća od 19. prosinca 2016. o **oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle**[20] preporučuje se ponuditi priliku osobama s niskom razinom vještina, znanja i kompetencija za stjecanje minimalne razine vještina. Ovim prijedlogom taj će se pristup dopuniti ponudom ciljanih i prilagođenih načina usavršavanja mladima.

U Preporuci Vijeća od 15. veljače 2016. o **uključivanju dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada**[21] preporučuje se da države članice pruže posebnu potporu dugotrajno nezaposlenim osobama. Ovim će se prijedlogom taj pristup dopuniti sprječavanjem dugotrajne nezaposlenosti među mladima.

U **Komunikaciji Komisije iz 2016. o Akcijskom planu za integraciju državljana trećih zemalja**[22] podsjeća se na ključnu važnost rane aktivacije i intervencije za ranjive pripadnike skupine NEET, uključujući mlade državljane trećih zemalja, kako bi se osigurala njihova brza integracija u obrazovanje, naukovanje, pripravništvo ili tržište rada.

Preporuka Vijeća od 10. ožujka 2014. o **kvalitativnom okviru za pripravništvo**[23] daje smjernice o osiguravanju kvalitetnog pripravništva. Nadalje, Preporukom Vijeća od 15. ožujka 2018. o **Europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja**[24] utvrđeno je 14 ključnih kriterija koje bi države članice i dionici trebali primjenjivati za razvoj kvalitetnog i učinkovitog naukovanja. Ovim prijedlogom ponude za pripravništvo i naukovanje usklađuju se s kriterijima kvalitete utvrđenima u tim preporukama Vijeća.

Preporuka Vijeća od 20. prosinca 2012. o **vrednovanju neformalnog i informalnog učenja**[25] poziva se države članice da do 2018. uspostave mehanizme za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja. Ovim će se prijedlogom taj pristup dopuniti promicanjem vrednovanja neformalnog i informalnog učenja.

U Preporuci Vijeća od 28. lipnja 2011. o **politikama za sprječavanje ranog napuštanja školovanja**[26] utvrđuje se okvir za dosljedne i sveobuhvatne politike o ranom napuštanju školovanja koje se temelje na dokazima. Faza „mapiranja" u ovom prijedlogu, uključujući učinkovita partnerstva i sustave ranog upozoravanja, čvrsto je usklađena s tim okvirom.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

U Komunikaciji Komisije **Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju**[27] naglašava se da se EU-ov plan oporavka mora usmjeriti na izgradnju održivije, otpornije i pravedne Europe za sljedeću generaciju te se zagovara ubrzavanje paralelnih tranzicija, zelene i digitalne. Predlaže se novi **mehanizam za oporavak i otpornost** kako bi se državama

---

19 Komunikacija Komisije o akcijskom planu za digitalno obrazovanje, COM(2018) 022 final.
20 SL C 484, 24.12.2016., str. 1.–6.
21 SL C 67, 20.2.2016., str. 1.–5.
22 Komunikacija o akcijskom planu za integraciju državljana trećih zemalja, COM(2016) 377 final.
23 SL C 88, 27.3.2014., str. 1.–4.
24 SL C 153, 2.5.2018., str. 1.–6.
25 SL C 398, 22.12.2012., str. 1.–5.
26 SL C 191, 1.7.2011., str. 1.–6.
27 Komunikacija Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju, COM(2020) 456 final

članicama pružila potpora za provedbu ulaganja i reformi koje su ključne za održiv oporavak. Novom inicijativom pod nazivom **REACT-EU** osigurat će se dodatna sredstva za kohezijsku potporu državama članicama. Podupirat će se radnici i ranjive skupine, mjere obrazovanja i osposobljavanja, MSP-ovi, zdravstveni sustavi te zelena i digitalna tranzicija, a potpora će biti dostupna u svim sektorima. Ovim prijedlogom potaknut će se ta ulaganja poboljšanjem zapošljivosti mladih.

Europski zeleni plan[28] nova je strategija rasta kojom se EU nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova i u kojem gospodarski rast više nije povezan s upotrebom resursa. U središte našeg djelovanja stavlja održivost i dobrobit naših građana. U **Akcijskom planu za kružno gospodarstvo**[29] za čišću i konkurentniju Europu utvrđuju se mjere za postizanje potpunog odvajanja rasta od upotrebe resursa, među kojima je precizna usmjerenost na potrebu stjecanja odgovarajućih vještina, među ostalim strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem. Prelazak na čisto i kružno gospodarstvo prilika je za širenje održivih radno intenzivnih gospodarskih djelatnosti, čime se potiče oporavak. Budući da ekologizacija gospodarstva na više načina oblikuje zahtjeve za vještinama, važno je uspostaviti politike kojima će se mlade podržati u iskorištavanju novih mogućnosti. Ovim će se prijedlogom podržati taj pristup promicanjem vještina potrebnih za zeleno gospodarstvo.

Prilike i problemi na koje se nailazi u postupku digitalne transformacije i odgovor politika Europe predstavljeni su u strategiji **Izgradnja digitalne budućnosti Europe**[30], u kojoj se naglašava potreba za ulaganjem u obrazovanje i osposobljavanje te digitalne vještine svih Europljana. Komisija je donijela **Novu industrijsku strategiju za Europu**[31] kako bi se pružila potpora industriji za poticanje konkurentnosti Europe u trenutku povećane globalne konkurentnosti te kako bi se osiguralo da ona predvodi dvostruku zelenu i digitalnu tranziciju. U središtu je pokretanje ulaganja, inovacija i vještina potrebnih za dvostruku tranziciju. Dvostruka tranzicija otvorit će mogućnosti za zapošljavanje koje će biti korisne i u provedbi ovog prijedloga.

Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu[32] donesena je zajedno s industrijskom strategijom te isto tako naglašava da se sve veći broj MSP-ova suočava s poteškoćama pri pronalasku zaposlenika s potrebnim vještinama. Nedostatak vještina posebno je izražen u području digitalizacije i novih tehnologija. U strategiji se ističe da EU može pružiti dodatnu potporu za rješavanje tih poteškoća olakšavajući pristup osposobljavanju i pomažući u usklađivanju potražnje MSP-ova za talentima i ponude na tržištu rada. Poduzetničko obrazovanje i osposobljavanje koje poboljšava poslovno znanje i vještine vrlo je bitno za prilagodbu MSP-ova jedinstvenom tržištu. Prijedlogom će se dopuniti taj pristup. Mladima se može ponuditi pripremno osposobljavanje kako bi se unaprijedile njihove poduzetničke vještine s pomoću alata i modula razvijenih kao dio Okvira za poduzetničke kompetencije.

Zajedničkom poljoprivrednom politikom podupire se mlade koji žele raditi u poljoprivrednom sektoru i one koji pokreću djelatnosti u ruralnim područjima. Mladima se osiguravaju osposobljavanje, savjetodavne usluge i potpora pri pokretanju i ulaganju. Taj će

---

28 Komunikacija Komisije „Europski zeleni plan", COM(2019) 640 final.

29 Komunikacija Komisije „Zatvaranje kruga – akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo", COM(2015) 0614 final.

30 Komunikacija Komisije „Izgradnja digitalne budućnosti Europe", COM(2020) 67 final

31 Komunikacija Komisije „Nova industrijska strategija za Europu", COM/2020/102 final

32 Komunikacija Komisije „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu", COM(2020) 103 final

se pristup nadopuniti dimenzijom prijedloga u pogledu vještina, posebno poduzetničkih vještina.

Osim toga, **Strategijom za rodnu ravnopravnost**[33] nastoji se ukloniti rodne razlike na tržištu rada i povećati stvarnu dostupnost pravedno plaćenih kvalitetnih i održivih radnih mjesta za žene.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 292. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), prema kojem Vijeće donosi preporuke na prijedlog Komisije, u vezi s člankom 149. kojim se predviđaju poticajne mjere namijenjene podupiranju djelovanja država članica u području zapošljavanja.

U glavi IX. UFEU-a utvrđena je nadležnost EU-a kad je riječ o politikama zapošljavanja, posebno u članku 145. o razvoju usklađene strategije zapošljavanja i članku 147. o doprinosu visokom stupnju zaposlenosti podupiranjem i dopunjavanjem djelovanja država članica. Niska učinkovitost tržišta rada na nacionalnoj razini kad je riječ o nezaposlenosti i neaktivnosti mladih može imati negativan gospodarski učinak te ugroziti društvenu i gospodarsku koheziju u cijelom EU-u, čak i ako je niska učinkovitost povezana uglavnom s podskupinama skupine NEET u nepovoljnom položaju.

Stoga će se prijedlogom pridonijeti ostvarivanju ciljeva Ugovora o Europskoj uniji (UEU), posebno promicanju pune zaposlenosti, nediskriminacije, ravnopravnosti žena i muškaraca, društvene uključenosti i socijalne kohezije (članak 3. UEU-a).

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Radeći na razvoju strategije zapošljavanja, EU je nadležan za koordiniranje, poticanje suradnje i podupiranje djelovanja država članica. Uz poštovanje nadležnosti država članica, prijedlog predstavlja konkretan odgovor na tu ambiciju, posebno jer se u njemu iskorištavaju pouke stečene tijekom sedam godina provedbe Garancije za mlade. Prijedlogom se nastoji poboljšati provedba postojećih programa Garancije za mlade u državama članicama, oslanjajući se na uspješnu praksu i stečena iskustva. Nastavkom intervencije EU-a usmjerene na rješavanje pitanja nezaposlenosti i neaktivnosti mladih na temelju zajedničkog okvira politike koji je uključiviji i otporniji na promjene u budućnosti trebale bi se osigurati poboljšane političke smjernice državama članicama, a može se pridonijeti i povećanju stopa aktivnosti i usavršavanja radne snage u EU-u, istodobno izbjegavajući iznimno visoke gospodarske i društvene troškove povezane s mladima koji nisu zaposleni, ne obrazuju se ni osposobljavaju.

Prijedlogom će se državama članicama pomoći i da na najbolji mogući način iskoriste ESF+ za rješavanje pitanja nezaposlenosti i neaktivnosti mladih.

U skladu s načelom supsidijarnosti, u prijedlogu se iznose preporuke za poboljšanje provedbe programâ Garancije za mlade u državama članicama uz potpuno poštovanje nadležnosti država članica u području zapošljavanja, kao i njihove interne raspodjele nadležnosti. U

[33] Komunikacija Komisije „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020.–2025.", COM/2020/152 final.

prijedlogu se priznaje činjenica da zbog različitih situacija u pojedinačnim državama članicama (ili na regionalnoj ili lokalnoj razini) može doći do različitog načina provedbe preporuka.

- **Proporcionalnost**

Predložena djelovanja razmjerna su ciljevima koje se nastoji postići. Prijedlogom se podržavaju programi Garancije za mlade koje su pokrenule države članice i nadopunjuju se djelovanja država članica u području nezaposlenosti i neaktivnosti mladih. U predloženim su mjerama uvažene prakse država članica i različitost sustava. Njima se uzima u obzir diferencirani pristup koji je odraz različitih gospodarskih, financijskih i društvenih prilika u državama članicama, nejednakih uvjeta na tržištu rada te heterogenosti situacija koje dovode do nezaposlenosti i neaktivnosti mladih. Prepoznaje se da različite nacionalne, regionalne ili lokalne prilike mogu dovesti do razlika u načinu provedbe predložene preporuke.

Odabir instrumenta

Predloženi je instrument prijedlog preporuke Vijeća u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti. Nadovezuje se na postojeće zakonodavstvo Europske unije te je u skladu s vrstama instrumenata dostupnima za djelovanje Europske unije u područjima zapošljavanja. Kao pravni instrument znači obvezu država članica da primjenjuju mjere iz ove preporuke te je čvrst politički temelj za suradnju na razini Europske unije u tom području, uz potpuno poštovanje nadležnosti država članica u području politika zapošljavanja. Donošenjem ove preporuke zamijenila bi se Preporuka Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi programa Garancija za mlade.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Kako je prethodno objašnjeno, prijedlog se temelji na Preporuci Vijeća iz 2013. o uspostavi programa Garancija za mlade[34]. Provedba Preporuke prati se od 2014. u kontekstu **europskog semestra**. Preispitivanja provedbe u svim državama članicama provodi Odbor za zapošljavanje (EMCO) svake dvije godine. Osim toga, na godišnjoj se razini provodi kvantitativno praćenje nacionalnih programa na temelju zajednički dogovorenog okvira pokazatelja[35]. Koordinatori Garancije za mlade iz svih država članica redovito se sastaju radi dijaloga o napretku u provedbi, reformama politike i relevantnim projektima koji su u tijeku te sudjelovanja u aktivnostima uzajamnog učenja.

Osim toga, posebne su se aktivnosti savjetovanja održale početkom 2020., a bile su namijenjene dionicima koji aktivno sudjeluju u osmišljavanju i provedbi Garancije za mlade ili ostvaruju koristi od nje. Iako su sva savjetovanja održana prije izbijanja bolesti COVID-19

[34] SL C 120, 26.4.2013., str. 1.–6.
[35] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=17424&langId=en

i gospodarske recesije koja je uslijedila, doprinosi su bili usmjereni na strukturne aspekte i zato su i dalje važni[36].

U prijedlogu se uglavnom odražavaju stavovi prikupljeni tijekom ciljanih savjetovanja. Svi dionici s kojima je provedeno savjetovanje, osim poslodavaca (koji su zagovarali pomnije praćenje provedbe postojeće Preporuke Vijeća) podržali su jačanje Garancije za mlade prijedlogom nove Preporuke Vijeća.

Svi dionici pozvali su na poboljšanje „kvalitete" ponuda, predlažući različite pristupe, na što se u prijedlogu odgovara usklađivanjem ponuda s postojećim standardima i načelima kvalitete. Odražava se i konsenzus o potrebi za jačanjem integriranog pristupa koji se temelji na partnerstvu većeg broja dionika.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Uz upotrebu rezultata savjetovanja, prijedlog se temelji na nizu izvješća i istraživanja te na stručnom znanju prikupljenom u okviru aktivnosti uzajamnog učenja i na sastancima koordinatora Garancije za mlade.

Na godišnjoj se razini provodi kvantitativno praćenje nacionalnih programa Garancije za mlade na temelju zajednički dogovorenog okvira pokazatelja. Makroekonomski pokazatelji koji se temelje na Istraživanju EU-a o radnoj snazi upotrebljavaju se za praćenje općeg stanja mladih na tržištu rada te time, neizravno, učinka Garancije za mlade i drugih mjera kojima se sprječava da mladi postanu dio skupine NEET. Pokazatelji provedbe i praćenja (dugoročnih ishoda) dobivaju se iz administrativnih podataka koje na godišnjoj razini dostavljaju države članice. Temelje se na podacima o broju mladih registriranih za programe Garancije za mlade (koliko dugo ostaju registrirani, kamo odlaze kad se odjave i gdje su određeno vrijeme nakon napuštanja programa). Pokazateljima provedbe mjeri se izravan učinak provedbe Garancije za mlade, a pokazatelji praćenja upotrebljavaju se za mjerenje održivosti integracije na tržištu rada nakon iskorištavanja ponude u okviru Garancije za mlade.

Osim toga, koordinatori Garancije za mlade iz svih država članica redovito se sastaju radi dijaloga o napretku i poteškoćama u provedbi, reformama politike i relevantnim projektima koji su u tijeku. Sudjeluju i u aktivnostima uzajamnog učenja. Iskustva i ocjene iz provedbe na nacionalnoj razini pridonijeli su izradi niza izvješća objavljenih 2018. Europska mreža javnih službi za zapošljavanje redovito izvješćuje o svojim kapacitetima za provedbu Garancije za mlade u dvogodišnjim izvješćima o provedbi. Financijska sredstva EU-a pomno se prate u odborima ESF-a za praćenje i putem godišnjih izvješća o provedbi te se redovito ocjenjuju.

- **Procjena učinka**

Predloženim instrumentom, Preporukom Vijeća, nude se smjernice za provedbu programa Garancije za mlade, ali se državama članicama omogućuje fleksibilnost u osmišljavanju i provedbi mjera. Stoga nije potrebno provoditi procjenu učinka.

Sveobuhvatan radni dokument službi[37] sadržava pregled najvažnijih pouka stečenih nakon posljednje gospodarske recesije te sveobuhvatan sažetak pouka stečenih u okviru provedbe

---

36 Detaljni rezultati ciljanih savjetovanja s državama članicama i ključnim dionicima opisani su u sažetom izvješću koje je dio radnog dokumenta službi objavljenog uz ovaj prijedlog.

37 Radni dokument službi Komisije koji se objavljuje zajedno s ovim prijedlogom.

Garancije za mlade 2013.–2020. Te pouke proizišle su iz brojnih aktivnosti praćenja i ocjenjivanja na razini EU-a, ali i iz povratnih informacija zaprimljenih u okviru ciljanih savjetovanja održanih početkom 2020., kad se Europska komisija obratila, među ostalima, civilnom društvu, socijalnim partnerima, dionicima na nacionalnoj razini te samim mladim osobama. Te se pouke zajedno prenose u niz mjera koje su detaljno opisane u prijedlogu.

Komisija je ocijenila mjere za zapošljavanje mladih koje se financiraju iz Europskog socijalnog fonda i Inicijative za zapošljavanje mladih. Rezultati ocjenjivanja i pripreme provedene 2018. za to ocjenjivanje uzete su u obzir u pripremi ovog prijedloga.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Nije primjenjivo.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Preporuka ne zahtijeva dodatna sredstva iz proračuna EU-a ni ljudske resurse.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Predlaže se da Komisija nastavi pratiti provedbu Garancije za mlade u suradnji s državama članicama u kontekstu europskog semestra. Preispitivanja u svim državama članicama trebao bi provoditi Odbor za zapošljavanje svake dvije godine. Na godišnjoj bi se razini trebalo provoditi kvantitativno praćenje nacionalnih programa Garancije za mlade na temelju zajednički dogovorenog okvira pokazatelja. Nadalje, koordinatori Garancije za mlade iz svih država članica trebali bi se nastaviti redovito sastajati radi dijaloga o napretku i poteškoćama u provedbi, reformama politike i relevantnim projektima koji su u tijeku te sudjelovanja u aktivnostima uzajamnog učenja.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Točkom 1. ažurira se glavni cilj proširenjem dobne skupine kako bi se obuhvatili mladi u dobi od 25 do 29 godina. Time prijedlog postaje uključiviji, a uzima se u obzir i da bi tijekom gospodarske recesije izazvane pandemijom bolesti COVID-19 veći udio osoba u dobi od 25 do 29 godina mogao izgubiti radno mjesto i zatražiti potporu.

U točkama od 2. do 4. preporučuje se državama članicama da ojačaju svoje sustave mapiranja i osiguravanja prevencije s pomoću sustava za praćenje i rano upozoravanje.

U točkama od 5. do 7. navode se preporuke za države članice o osvješćivanju i ciljanom komuniciranju te povećanju aktivnosti informiranja ranjivih skupina. To bi se moglo ostvariti stvaranjem prikladnih kanala za informiranje prilagođenih mladima te primjenom prepoznatljivog vizualnog identiteta u komunikaciji.

Točke od 8. do 11. sadržavaju preporuke za države članice o profiliranju, savjetovanju, usmjeravanju i mentorstvu. Države članice poziva se da unaprijede svoje alate za profiliranje i pregled te individualizirane akcijske planove kako bi se uzele u obzir želje i motivacija te prepreke i poteškoće dotične mlade osobe, kao i razlozi zbog kojih je nezaposlena ili neaktivna.

U točkama 12. i 13. navode se preporuke za države članice o unaprjeđenju digitalnih vještina s pomoću pripremnog osposobljavanja i o vrednovanju ishoda učenja. Državama članicama osobito se preporučuje da procjenjuju digitalne vještine svih pripadnika skupine NEET registriranih za Garanciju za mlade te da osiguraju da se svim mladima ponudi prilagođeno pripremno osposobljavanje radi unaprjeđenja njihovih digitalnih vještina.

U točki 14. države članice poziva se da osiguraju da se u pripremnoj fazi olakša usavršavanje i prekvalifikacija radi stjecanja vještina koje se traže na promjenjivom tržištu rada i koje su potrebne za zelenu tranziciju te poduzetničkih vještina i vještina upravljanja karijerom.

U točkama od 15. do 19. državama članicama preporučuje se primjena ciljanih i dobro osmišljenih poticaja za zapošljavanje i novoosnovana poduzeća, usklađivanje ponude sa standardima za kvalitetu i pravednost i proširenje potpore nakon zapošljavanja.

Točke od 20. do 26. sadržavaju preporuke državama članicama o partnerstvima, prikupljanju podataka i praćenju te upotrebi financijskih sredstava. Države članice mogle bi ojačati postojeća partnerstva i pozvane su da formaliziraju protokole za suradnju pružatelja Garancije za mlade (uključujući ustanove za obrazovanje i osposobljavanje) s drugim socijalnim službama (npr. skrb o djeci, zdravstvena skrb, socijalni smještaj, usluge pristupa). Posebno je važno osigurati aktivno sudjelovanje socijalnih partnera na svim razinama. Države članice poziva se da dodatno razviju modele integriranih usluga, kao što su jedinstvene kontaktne točke, zajedničko upravljanje slučajevima ili multidisciplinarni timovi. Države članice poziva se i da unaprijede podatke o održivoj integraciji mladih na tržištu rada te istraže mogućnosti šireg dijeljenja podataka.

U točkama od 27. do 31. pohvaljuje se namjera Komisije da ojača potporu za kvantitativno praćenje programa Garancije za mlade na temelju zajednički dogovorenog okvira pokazatelja, da istraži nove mogućnosti koje nude nadolazeća poboljšanja Ankete EU-a o radnoj snazi i granularnost koja se može primijeniti u procjeni ciljne skupine NEET te da prati provedbu programa Garancije za mlade s pomoću multilateralnog nadzora Odbora za zapošljavanje u okviru europskog semestra. Komisija se poziva da redovito izvješćuje odbor za zapošljavanje o napretku provedbe i rezultatima programâ te da podrži napore koje države članice ulažu u osvješćivanje i komunikaciju, istodobno jačajući širenje rezultata i primjera dobre prakse na razini EU-a. Dobra praksa pomaže drugim državama članicama da poduzmu mjere čiji je uspjeh već dokazan.

2020/0132 (NLE)

Prijedlog

PREPORUKE VIJEĆA

o lakšem prelasku u svijet rada – jačanju Garancije za mlade

i

zamjeni preporuke Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 292. u vezi s člankom 149.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili su u studenome 2017. europski stup socijalnih prava, kojim se utvrđuje dvadeset načela i prava kojima se podupiru pravedna tržišta rada i sustavi socijalne skrbi koji dobro funkcioniraju. Utvrđuje se pravo na pravedno i jednako postupanje u pogledu radnih uvjeta, pristupa socijalnoj zaštiti i osposobljavanja. Navodi se i da bi probni rokovi trebali trajati razumno vrijeme te se zabranjuje zlouporaba nestandardnih ugovora. U načelu br. 4, „aktivna potpora zapošljavanju", navodi se da „mladi imaju pravo na kontinuirano obrazovanje, naukovanje, pripravništvo ili pouzdanu ponudu za posao u razdoblju od četiri mjeseca nakon gubitka posla ili prekida obrazovanja".

(2) U okviru smjernica za politike zapošljavanja država članica, koje je Vijeće donijelo u svojoj Odluci 2019/1181 od 8. srpnja 2019.[38], a posebno u smjernici br. 6, poziva se države članice da nastave rješavati pitanja nezaposlenosti mladih osoba i mladih koju nisu zaposleni, ne školuju se ni osposobljavaju (skupina NEET) sprječavanjem ranog napuštanja školovanja te strukturnim poboljšanjem prelaska iz škole na radno mjesto, među ostalim potpunom provedbom Garancije za mlade.

(3) U Preporuci Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja[39] utvrđuju se elementi i načela vrednovanja neformalnog i informalnog učenja kojima se pojedincima omogućuje vrednovanje znanja, vještina i kompetencija koje su stekli u okviru neformalnog i informalnog učenja te priznavanje cjelovitih kvalifikacija ili, kada je to primjenjivo, djelomičnih kvalifikacija.

(4) U Preporuci Vijeća od 19. prosinca 2016. o oblicima usavršavanja: novim prilikama za odrasle[40] preporučuje se da se odraslim osobama s niskom razinom vještina, znanja i kompetencija omogući, ovisno o njihovim osobnim potrebama, stjecanje minimalne

[38] SL L 185, 11.7.2019., str. 44.–45.
[39] SL C 398, 22.12.2012., str. 1.–5.
[40] SL C 484, 24.12.2016., str. 1.–6.

razine pismenosti, matematičke pismenosti i digitalne kompetencije; i/ili stjecanje šireg skupa vještina, znanja i kompetencija.

(5) Preporukom Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje[41] poziva se države članice da podupru razvoj osnovnih digitalnih vještina te da povećaju i unaprijede razinu digitalnih kompetencija u svim segmentima stanovništva.

(6) U Preporuci Vijeća od 10. ožujka 2014. o kvalitativnom okviru za pripravništvo[42] navode se smjernice za pružanje kvalitetnog pripravništva, zajedno s elementima kvalitete koji se posebno odnose na obrazovni sadržaj, radne uvjete i transparentnost u pogledu financijskih uvjeta i praksi zapošljavanja.

(7) U Preporuci Vijeća od 15. ožujka 2018. o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja[43] utvrđuje se 14 glavnih kriterija koje bi države članice i dionici trebali iskoristiti za razvoj kvalitetnog i učinkovitog naukovanja, uz osiguravanje razvoja vještina potrebnih za određeni posao i osobnog razvoja naučnika.

(8) Uredbom (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. listopada 2019.[44] stvara se zajednički okvir za sedam prethodno neovisnih skupova podataka, među ostalim Ankete EU-a o radnoj snazi. Iz integriranih europskih društvenih statistika dobivaju se detaljniji podaci za cijeli EU, što će omogućiti bolje razumijevanje prelaska mladih iz škole na radno mjesto, preciznije promatranje njihova iskustva učenja i radnog iskustva, ali i njihovih pojedinačnih osobnih karakteristika.

(9) U svojim je zaključcima od 15. prosinca 2016. Europsko vijeće pozvalo na nastavak Garancije za mlade. U svojim zaključcima od 15. lipnja 2017. Vijeće ponavlja da je rješavanje nezaposlenosti i neaktivnosti mladih i dalje prioritet politike, smatra da su Garancija za mlade i Inicijativa za zapošljavanje mladih dale znatan poticaj strukturnim reformama i inovacijama u području politika te naglašava da je za dopiranje do skupine NEET potrebno snažno i kontinuirano djelovanje nacionalnih tijela te međusektorska suradnja.

(10) U svojoj je rezoluciji od 18. siječnja 2018. o provedbi Inicijative za zapošljavanje mladih u državama članicama Europski parlament pozvao države članice da uspostave prikladne i prilagođene strategije dopiranja do svih pripadnika skupine NEET te da prijeđu na integriraniji pristup usmjeren prema individualiziranijoj pomoći i uslugama dostupnima za pružanje podrške mladima koji se suočavaju s višestrukim preprekama. Europski parlament naglašava potrebu za poboljšanjem kvalitete ponuda u okviru Inicijative za zapošljavanje mladih i Garancije za mlade te poziva na buduću raspravu o prihvatljivim dobnim skupinama.

(11) Europski zeleni plan[45] nova je strategija rasta kojom se EU nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova i u kojem gospodarski rast više nije povezan s upotrebom resursa.

(12) Kako bi pomogla u popravljanju gospodarske i socijalne štete nastale zbog pandemije bolesti COVID-19, poticanju europskog oporavka te zaštiti i stvaranju radnih mjesta, Europska komisija predložila je opsežni europski plan oporavka i instrument „Next

---

41 SL C 189, 4.6.2018., str. 1.–13.
42 SL C 88, 27.3.2014., str. 1.–4.
43 SL C 153, 2.5.2018., str. 1.–6.
44 SL L 261I, 14.10.2019.
45 COM(2019) 640 final.

Generation EU" koji se temelji na iskorištavanju svih mogućnosti proračuna EU-a[46]. Ta će sredstva biti ključna za potporu, među ostalim, kratkoročnim mjerama za omogućivanje zapošljavanja, uključujući zapošljavanje mladih osoba, kao i ulaganja u dugoročnije reforme politike povezane s tržištem rada, socijalnog sustava te sustava obrazovanja i osposobljavanja.

(13) Tijekom prethodne gospodarske recesije 2013., stopa nezaposlenosti mladih (u dobi od 15 godina do 24 godine) iznosila je 24,4 % u EU-u te više od 50 % u nekim državama članicama, dok je u skupini NEET bilo 6,5 milijuna mladih u dobi od 15 godina do 24 godine. Odgovor na to bila je Preporuka Vijeća donesena u travnju 2013. o uspostavi Garancije za mlade[47], velike koordinirane intervencije aktivne politike tržišta rada na razini EU-a.

(14) Zbog pandemije bolesti COVID-19 EU je naglo ušao u dosad nezabilježenu gospodarsku recesiju, zbog koje će se stope nezaposlenosti mladih i broj pripadnika skupine NEET vjerojatno vratiti na prijašnje iznimno visoke razine. Očekuje se da će se gospodarstvo EU-a 2020. smanjiti za 7,4 %, što je najveća recesija u njegovoj povijesti, a mladi koji su već bili u neizvjesnoj situaciji na tržištu rada pretrpjet će najteže posljedice, dok će se oni koje ulaze na tržište rada suočiti s poteškoćama pri pronalasku prvog zaposlenja. Stoga je zbog aktualne krize potrebno pojačati Garanciju za mlade.

(15) Mladi bi se mogli suočiti s poteškoćama na tržištu rada jer se nalaze u prijelaznom razdoblju života, a raspolažu ograničenim radnim iskustvom ili uopće nemaju iskustva. Prethodne su recesije pokazale da mladi trpe teže posljedice nego stariji, iskusniji radnici. U prethodnoj je krizi nezaposlenost mladih porasla sa 16,0 % zabilježenih 2008. na najviših 24,4 % zabilježenih 2013. Za mlade je žene također vjerojatno da će postati neaktivne zbog obveza pružanja skrbi (žene koje moraju skrbiti o djeci ili uzdržavanim odraslim osobama, kao i one s drugim osobnim ili obiteljskim obvezama). Obveze pružanja skrbi pet puta su češći razlog za neaktivnost kod mladih žena nego kod mladih muškaraca. Zbog toga može doći do povećanja razlika u zaposlenosti muškaraca i žena, što može imati dugotrajne posljedice u životu žena.

(16) Nezaposlenost i neaktivnost mladih može dovesti do trajnih štetnih posljedica, kao što su veći rizik od nezaposlenosti u budućnosti, smanjene razine zarade u budućnosti, gubitak ljudskog kapitala i međugeneracijski prijenos siromaštva. One dovode do poteškoća za pojedince, ali i izravnih i neizravnih posljedica za cijelo društvo. Pridonose i regionalnim nejednakostima, zbog čega mladi, na primjer, ne mogu ostvariti održivu integraciju na tržištu rada u ruralnim ili udaljenim područjima, pa su prisiljeni tražiti prilike drugdje.

(17) Stalni napredak kao što je automatizacija i digitalizacija proizvodnje i usluga i dalje mijenjaju svijet rada. Mladi su prekomjerno zastupljeni na nestandardnim radnim mjestima kao što su radne platforme ili honorarni poslovi, koji im možda ne osiguravaju pristup prikladnoj socijalnoj zaštiti. Kod mladih postoji veći rizik od gubitka zaposlenja zbog automatizacije jer početne pozicije često uključuju veći postotak zadataka koji se mogu automatizirati. Istodobno se zahvaljujući digitalnim tehnologijama stvaraju nova radna mjesta i povećava potražnja za vještinama potrebnima za digitalnu transformaciju u brojnim sektorima gospodarstva.

---

46 COM(2020) 441 final/2; COM(2020) 456 final; COM(2020) 442 final.

47 SL C 120, 26.4.2013., str. 1.–6.

(18) Uloži li se sada u ljudski kapital mladih Europljana, socijalna tržišna gospodarstva Europe moći će razviti otpornost na promjene u budućnosti kako bi se prilagodila demografskim promjenama i istodobno u potpunosti prihvatila digitalno doba i porast broja radnih mjesta u području zelenog gospodarstva. Unija će moći u potpunosti iskoristiti aktivnu, inovativnu i sposobnu radnu snagu te istodobno izbjeći velike troškove koji nastaju zbog mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se ni osposobljavaju.

(19) Pojačanom se Garancijom za mlade može pridonijeti zapošljavanju mladih tijekom oporavka nakon pandemije te pomoći u iskorištavanju prilika koje otvaraju digitalna i zelena tranzicija. Može se pridonijeti smanjenju trajnih štetnih posljedica koje proizlaze iz ozbiljnog usporavanja rasta poticanjem poduzeća na zapošljavanje nezaposlenih mladih te osiguravanjem osposobljavanja koje pojednostavnjuje povezivanje nezaposlenih i neaktivnih mladih s ponudom radnih mjesta.

(20) Pojačanom Garancijom za mlade trebalo bi se osigurati da svi mladi dobiju kvalitetnu ponudu poslova, stalnog obrazovanja, naukovanja ili pripravništva u roku od četiri mjeseca otkad su postali nezaposleni ili napustili formalno obrazovanje. Kako bi se ostvarila ta ambicija, ona bi trebala mladima osigurati mogućnost stabilne integracije na tržištu rada u kriznom razdoblju te doprijeti do većeg broja mladih i aktivirati ih, bez obzira na njihovo podrijetlo, osiguravajući da se nikoga ne izostavi. Trebalo bi nastojati podržati mlade u stjecanju radnog iskustva i razvoju odgovarajućih vještina za promjene u svijetu rada, posebno onih koje su važne za zelenu i digitalnu tranziciju. Naukovanje ima važnu ulogu u tom pogledu. Postoji potreba za povećanjem ponude i kvalitete naukovanja kako bi se povećala njegova uloga u fazi oporavka. Naukovanjem se mlade priprema za poslove za kojima vlada velika potražnja te im se omogućuje stabilna integracija na tržištu rada i na lokalnoj razini.

(21) U Preporuci Vijeća iz 2013. o uspostavi Garancije za mlade države članice preuzele su obvezu osigurati da sve osobe mlađe od 25 godina prime kvalitetnu ponudu za zaposlenje, nastavak obrazovanja i naukovanje ili pripravništvo u razdoblju od četiri mjeseca od početka nezaposlenosti ili napuštanja formalnog obrazovanja. Proširenjem raspona dobi kako bi se uključilo mlade u dobi od 25 do 29 godina uzima se u obzir i da prelasci iz škole na radno mjesto i integracija na tržištu rada traju dulje zbog promjena u prirodi rada i vještinama za kojima vlada potražnja te da će tijekom gospodarske recesije izazvane pandemijom bolesti COVID-19 veći udio osoba u dobi od 25 do 29 godina izgubiti radno mjesto i trebati potporu. Garancija za mlade usklađuje se i s mjerama i programima država članica koji se odnose na mlade, a općenito su dostupni mladima od 15 do 29 godina.

(22) Skupina NEET je heterogena. Za neke mlade osobe ulazak u skupinu NEET može biti pokazatelj višestrukih i ukorijenjenih poteškoća s kojima se suočavaju i može naznačiti dugoročniju isključenost iz društva. Neki su mladi posebno ranjivi zbog, na primjer, neodgovarajućeg obrazovanja ili osposobljavanja, često ograničene socijalne zaštite, ograničenog pristupa financijskim sredstvima, nesigurnih radnih uvjeta ili jer trpe diskriminaciju. Za druge je skupina NEET tek privremeni status jer se suočavaju s manjim preprekama za ulazak na tržište rada i nemaju specifične ranjivosti (npr. visokokvalificirane mlade osobe ili mlade osobe sa znatnim radnim iskustvom koje je i dalje relevantno). U okviru pojačane Garancije za mlade trebalo bi uzeti u obzir da je određenim pripadnicima skupine NEET potreban blaži pristup u usporedbi s intenzivnijim, dugim i sveobuhvatnim intervencijama koje bi mogle biti potrebne drugim, ranjivijim pripadnicima te skupine kako bi se spriječio nerazmjeran negativni utjecaj na ranjive mlade.

(23) Više od jedne petine mladih u EU-u ne uspijeva razviti osnovnu razinu digitalnih vještina, a za mlade s niskom razinom obrazovanja više je no trostruko vjerojatnije da će ostvariti slabije rezultate u pogledu digitalnih vještina od onih s višom razinom obrazovanja[48]. Oporavak od krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 ubrzao je digitalnu tranziciju, što nedostatak digitalnih vještina čini glavnom odrednicom kad je riječ o zapošljivosti mladih i njihovoj sposobnosti da iskoriste prilike koje nudi ta tranzicija. Ciljanim se usavršavanjem pomaže mladima da odgovore na sve veću potražnju za digitalnim vještinama.

(24) Dio pojačane Garancije za mlade trebalo bi biti pripremno osposobljavanje koje se provodi u prvoj fazi prije prihvaćanja ponude, posebno kad je riječ o posebnim vrstama vještina, kao što su digitalne i zelene vještine. To praktično osposobljavanje može biti prvi korak prema potpunom tečaju stručnog osposobljavanja, prvo iskušavanje svijeta rada ili dodatak postojećem obrazovanju ili radnom iskustvu prije početka ponude u okviru Garancije za mlade. Takvo se pripremno osposobljavanje, koje ne bi trebalo produljiti četveromjesečnu pripremnu faze, zbog svoje kratkoročne i informalne prirode razlikuje od ponude.

(25) Učinkovita koordinacija i partnerstvo u različitim područjima politike (zapošljavanje, obrazovanje, mladi, socijalna pitanja itd.) ključni su za poticanje kvalitetnog zapošljavanja i mogućnosti obrazovanja i osposobljavanja, naukovanja i pripravništva. Integriranim uslugama (kao što su jedinstvene kontaktne točke ili drugi modeli) omogućuje se jednostavniji pristup uslugama i naknadama te se mogu jednostavnije osigurati prilagođena, fleksibilna i odgovarajuća rješenja za mlade koji se suočavaju s poteškoćama u više aspekata života. Da bi integrirane usluge bile moguće, potrebni su promjena radne kulture, usmjeravanje intervencija na mlade osobe i pristupačnija administracija.

(26) Pojačana Garancija za mlade trebala bi se provesti u okviru programa mjera potpore te bi trebala biti prilagođena nacionalnim, regionalnim i lokalnim okolnostima. Programima Garancije za mlade trebale bi se uzeti u obzir različitosti država članica kad je riječ o stopama nezaposlenosti i neaktivnosti mladih, institucionalnoj strukturi te kapacitetima različitih dionika na tržištu rada. Trebale bi se uzeti u obzir i različite situacije kad je riječ o javnim proračunima i financijskim ograničenjima u smislu dodjele sredstava te bi ih se trebalo kontinuirano pratiti i poboljšavati.

(27) Mjere potpore mogu se financirati sredstvima Unije. Inicijativa za zapošljavanje mladih 2014.–2020. (doprinos EU-a od gotovo 9 milijardi EUR), u kombinaciji s dodatnim ulaganjem Europskog socijalnog fonda, ključan je financijski resurs EU-a za potporu provedbi Garancije za mlade. U okviru europskog plana oporavka i instrumenta „Next GenerationEU", Mehanizmom za oporavak i otpornost te paketom REACT-EU osigurat će se dodatna financijska sredstva EU-a za zapošljavanje mladih. Tim će se aktivnostima u financijskom razdoblju 2021.–2027. dodati i Europski socijalni fond plus, kojim će se podržati cjelokupni raspon mjera za zapošljavanje, obrazovanje i osposobljavanje iz pojačane Garancije za mlade.

PREPORUČUJE DRŽAVAMA ČLANICAMA DA:

(1) osiguraju da se u skladu s četvrtim načelom europskog stupa socijalnih prava svim osobama mlađima od 30 godina u roku od četiri mjeseca nakon gubitka radnog

[48] Godišnji prosjek za 2019., Indeks gospodarske i društvene digitalizacije (DESI). Podaci se odnose na dobnu skupinu 16–29.

mjesta ili prestanka formalnog obrazovanja ponudi kvalitetno radno mjesto, nastavak školovanja, naukovanje ili pripravništvo.

Početna točka za davanje ponude u okviru Garancije za mlade mladoj osobi trebala bi biti njezina registracija kod pružatelja Garancije za mlade.

Programi Garancije za mlade trebali bi se temeljiti na smjernicama navedenima u nastavku koje su strukturirane u četiri faze (mapiranje, informiranje, priprema i ponuda) te biti organizirani u skladu s nacionalnim, regionalnim i lokalnim okolnostima, imajući na umu spol i raznolikost mladih kojima su namijenjeni;

Mapiranje

Utvrđivanje ciljne skupine, dostupnih usluga i potrebnih vještina

(2) jačaju sustave za mapiranje kako bi se omogućilo bolje razumijevanje različitosti pripadnika skupine NEET, uključujući one koji su samo privremeno u toj skupini zbog štetnog utjecaja gospodarske recesije i one koji su u njoj dulje jer pripadaju ranjivim skupinama;

(3) mapiraju dostupne usluge za različite potrebe u pogledu potpore, uz lokalno predviđanje potreba za vještinama (npr. na temelju velikih količina podataka o tržištu rada), kako bi se utvrdile vještine potrebne na tržištu rada, s posebnom pozornošću na posebnosti regionalnog tržišta rada i prepreke s kojima se suočavaju mladi u ruralnim ili udaljenim područjima ili gradskim područjima u nepovoljnom položaju;

Omogućivanje sprječavanja s pomoću sustavâ za praćenje i rano upozoravanje

(4) jačaju sustave za rano upozoravanje i sposobnosti praćenja kako bi se prepoznale osobe kod kojih postoji rizik da postanu dio skupine NEET, istodobno pridonoseći sprječavanju ranog napuštanja obrazovanja i osposobljavanja (npr. fleksibilnijim mogućnostima za učenje i učenjem kroz rad) u suradnji s obrazovnim sektorom, roditeljima i lokalnim zajednicama te uključivanjem službi koje se bave politikama za mlade, socijalnih službi i službi za zapošljavanje;

Informiranje

Osvješćivanje i ciljana komunikacija

(5) uspostave suvremene lokalne kanale, prilagođene mladim osobama, za aktivnosti informiranja osoba koje su privremeno ili dugoročno u skupini NEET, iskorištavajući prilike koje se nude na internetu i izvan njega, istodobno osiguravajući uključenost mladih osoba i lokalnih organizacija za mlade;

(6) upotrebljavaju prepoznatljiv vizualni identitet za svu komunikaciju, koji se, kad je to relevantno, temelji na smjernicama koje je dala Komisija, istodobno osiguravajući pristupačne i lako razumljive informacije o svim dostupnim vrstama potpore, na primjer na jedinstvenom internetskom portalu na jeziku (jezicima) predmetne zemlje;

Unaprjeđenje informiranja ranjivih skupina

(7) jačaju usmjerenost na osobe koje su dugoročno u skupini NEET (npr. pripadnike ranjivih skupina, uključujući osobe s invaliditetom) uz pomoć posebno osposobljenih posrednika i odgovarajućih strategija kao što su rad s mladima, mladi „ambasadori" te suradnja s partnerima koji su u dodiru s (određenim skupinama) mladih. Za osobe do kojih je najteže doprijeti ispitati mogućnosti koordinacije uz osiguravanje naknada i upotrebu mobilnih jedinica;

Priprema

Primjena alata za profiliranje za izradu prilagođenih akcijskih planova

(8) unapređuju alate i prakse za profiliranje i pregled radi spajanja potreba i odgovora na njih primjenom višestrano prilagodljivog, rodno osjetljivog pristupa profiliranju i pregledu, pri kojem se uzimaju u obzir želje i motivacija te prepreke i poteškoće mlade osobe, uključujući razloge zbog kojih je nezaposlena ili neaktivna;

(9) osiguraju da pružatelji Garancije za mlade raspolažu dostatnim osobljem, među ostalim osobljem koje je posebno osposobljeno za rad s alatima za profiliranje i pregled te njihovo unaprjeđenje i za izradu individualiziranih akcijskih planova u kojima se uzimaju u obzir potrebe pojedine osobe i odgovori na njih;

Provedba savjetovanja, usmjeravanja i mentorstva

(10) intenziviraju pripremnu fazu savjetovanjem, usmjeravanjem i mentorstvom usmjerenima na pojedince, koje pružaju osposobljeni savjetnici te koje odgovaraju potrebama dotične osobe, pri čemu se dostatno vodi računa o rodnoj pristranosti i drugim oblicima diskriminacije. Pripremati pripadnike skupine NEET na promjenjivu prirodu posla, savjetovanjem u pogledu karijere ili potporom za poduzetnike, omogućujući pružanje pojedinačne potpore, motivacijski rad, zagovaranje i/ili uzajamno pružanje podrške među osobama koje su dugoročno u skupini NEET;

(11) omoguće sveobuhvatniji pristup savjetovanju, usmjeravanju i mentorstvu upućivanjem mladih partnerima (npr. ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje, socijalnim partnerima, organizacijama za mlade, službama koje podržavaju rad mladih i socijalnim službama) koji im mogu pomoći da svladaju druge prepreke njihovu zapošljavanju;

Unaprjeđenje digitalnih vještina pripremnim osposobljavanjem

(12) procijene digitalne vještine svih osoba iz skupine NEET registriranih za Garanciju za mlade s pomoću Europskog okvira digitalnih kompetencija (DigComp) i dostupnih alata za (samo)procjenu, čime se osigurava da se na temelju utvrđenih nedostataka svim mladima ponudi prilagođeno osposobljavanje za usavršavanje njihovih digitalnih vještina;

(13) zaštite vrednovanje i priznavanje ishoda (neformalnog, informalnog) učenja u okviru pripremnog osposobljavanja primjenom mehanizama vrednovanja ugrađenih u sustave obrazovanja i osposobljavanja, postojećih alata kao što je Europass te mikrokvalifikacija, kako bi se omogućio modularniji pristup prikupljanju ishoda učenja;

Procjena, unaprjeđenje i vrednovanje drugih važnih vještina

(14) osiguraju da se u okviru pripremne faze olakša usavršavanje i prekvalifikacija radi stjecanja zelenih vještina, poduzetničkih vještina i vještina upravljanja karijerom, uz upotrebu postojećih okvira kompetencija, alata za (samo)procjenu i alata za vrednovanje kako bi se mladima omogućilo da iskoriste prilike koje im nude rastući sektori i pripremilo ih za potrebe promjenjivog tržišta rada;

Ponuda

Uspješnost poticaja za zapošljavanje i nove poduzetnike tijekom gospodarske recesije

(15) primjenjuju ciljane i dobro osmišljene poticaje za zapošljavanje, kao što su subvencije za plaće, dodaci za zapošljavanje, smanjenje doprinosa za socijalno osiguranje ili potraživanja na osnovi poreza, naknade za invaliditet te poticaji za

nove poduzetnike kako bi se stvorile kvalitetne prilike za održivu integraciju mladih na tržištu rada;

Usklađivanje ponude s postojećim standardima radi osiguravanja kvalitete i pravednosti

(16) usklade ponude za zapošljavanje s relevantnim načelima europskog stupa socijalnih prava, osiguravajući pravo na pravedno i ravnopravno postupanje kad je riječ o uvjetima rada, pristupu socijalnoj zaštiti i osposobljavanju, razumnom trajanju probnih rokova i zabrani zlouporabe nestandardnih ugovora;

(17) olakšaju povratak mladih u obrazovanje i osposobljavanje raznolikim ponudama za nastavak obrazovanja (npr. fleksibilni načini učenja, učenje kroz rad, prijelazni programi i programi za pružanje drugih prilika), osiguravajući vrednovanje neformalnog i informalnog učenja;

(18) jačaju potpore naukovanju i osiguraju usklađenost ponuda s minimalnim standardima utvrđenima u europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja;

(19) osiguraju usklađenost ponuda za pripravništvo s minimalnim standardima utvrđenima u kvalitativnom okviru za pripravništvo;

Pružanje potpore nakon zapošljavanja i omogućivanje povratnih informacija

(20) prošire trajanje potpore nakon zapošljavanja kako bi se, prema potrebi, mogli prilagoditi akcijski planovi prilagođeni pojedincima, iskorištavajući mogućnost davanja povratnih informacija nakon zapošljavanja kako bi se osiguralo da je pružena kvalitetna ponuda;

Međusektorski čimbenici

Mobiliziranje partnerstava

(21) jačaju partnerstva na svim razinama vlade te između pružatelja Garancije za mlade i relevantnih dionika, kao što su poslodavci, ustanove za obrazovanje i osposobljavanje, socijalni partneri, službe za rad s mladima, organizatori solidarnih i građanskih aktivnosti, organizacije za mlade i druge organizacije civilnog društva; formaliziraju protokole za suradnju između pružatelja Garancije za mlade i drugih socijalnih službi (npr. skrb o djeci, zdravstvena skrb, socijalni smještaj, usluge pristupa);

(22) promiču daljnji razvoj modela integriranih usluga kao što su jedinstvene kontaktne točke, zajedničko upravljanje slučajevima ili multidisciplinarni timovi, čime se jačaju partnerstva, a mladima omogućuje jedinstvena točka za kontakt;

Unaprjeđenje prikupljanja podataka i praćenja programa

(23) posebno se zauzmu za poboljšanje podataka o praćenju jačanjem sustava koji omogućuju praćenje mladih nakon što prihvate ponudu, ali i kad ponuda završi, kako bi se pratila njihova dugoročna, održiva integracija na tržištu rada;

(24) potiču, uz poštovanje pravila o zaštiti podataka, opsežniju razmjenu podataka o praćenju, profiliranju i naknadnom praćenju između partnera u okviru Garancije za mlade kako bi se poboljšala potpora, što je posebno važno za uspjeh intervencija usmjerenih na ranjive pripadnike skupine NEET;

Potpuno i optimalno iskorištavanje sredstava

(25) izdvajaju dostatna nacionalna sredstva za provedbu mjera politike predloženih u pojačanoj Garanciji za mlade, osiguravajući da su dobro usmjerena na pojedinačne potrebe svake mlade osobe;

(26) potpuno i optimalno iskoriste dostupne instrumente EU-a u okviru kohezijske politike, posebno Inicijative za zapošljavanje mladih, ESF-a i EFRR-a (2014.–2020.) te mobiliziraju znatni udio dodatnih sredstava osiguranih u okviru programa REACT-EU, kao i fondova ESF+ i EFRR (2021.–2027.) radi pružanja potpore zapošljavanju mladih, sprječavanja nezaposlenosti i neaktivnosti među mladima i provedbe relevantnih reformi politike;

(27) iskoriste puni potencijal kombiniranja nacionalnih sredstava s drugim izvorima financiranja koje pruža EU, a koji bi mogli pridonijeti provedbi Garancije za mlade, što su posebice Mehanizam za oporavak i otpornost, EPFRR, InvestEU, AMIF, Erasmus+ i Instrument za tehničku potporu;

POHVALJUJE NAMJERU KOMISIJE DA:

Unaprjeđivanje prikupljanje podataka i praćenja programa

(28) nastavi podržavati kvantitativno praćenje programâ Garancije za mlade na temelju zajednički dogovorenog okvira pokazatelja, predlažući prilagodbe kad je to potrebno uzimajući u obzir ovu Preporuku Vijeća;

(29) unaprijedi, od 2022. nadalje, granularnost koja se primjenjuje u određivanju ciljne skupine NEET, iskorištavajući poboljšanja Ankete EU-a o radnoj snazi ostvarena Uredbom (EU) 2019/1700;

Praćenje provedbe

(30) prati provedbu programâ Garancije za mlade u skladu s ovom Preporukom putem multilateralnog nadzora koji provodi odbor za zapošljavanje u okviru europskog semestra;

(31) redovito komunicira s državama članicama u kontekstu europskog semestra kako bi se osiguralo praćenje kontinuiranih nacionalnih ulaganja u politike i programe zapošljavanja mladih; pojasni, prema potrebi, preporuke za pojedine zemlje upućene državama članicama;

(32) redovito izvješćuje odbor za zapošljavanje o napretku provedbe i rezultatima programâ Garancije za mlade;

Provedba aktivnosti informiranja i ciljane komunikacije

(33) jača potporu aktivnostima informiranja i ciljane komunikacije u državama članicama te razmjenu rezultata i primjera dobre prakse među državama članicama.

Zamjenjuje se Preporuka Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik